

Obraćanje prvog zamjenika visokog predstavnika Lawrencea Butlera na 2. Konferenciji općinskih načelnika na temu civilnog društva

Dame i gospodo,

Kada temeljne institucije potrebne u cilju održavanja prosperitetnog demokratskog društva u Bosni i Hercegovini budu funkcionirale, veoma istaknuta poslijeratna uloga međunarodne zajednice u zemlji bit će okončana. Odnos između BiH i njenih međunarodnih partnera će se normalizirati.

Ovo se već ostvaruje, i budući već na pomolu vidimo organizirani i vremenski odgovarajuće podešen postupni prestanak angažmana međunarodne zajednice u različitim oblastima, od naročite je važnosti da razgovaramo o načinu na koji će institucije ove zemlje funkcionirati u dugoročnom periodu – jer održavanje demokratije i povećanje prosperiteta nije stvar koja traži umjerene napore i dobre namjere; to je nešto što zahtijeva kontinuiranu i postojanu političku volju kao i jasan i praktičan program aktivnosti.

Stvaranje ove političke volje i njeno stavljanje u funkciju takvog jasnog političkog programa nije moj posao. To je vaš posao.

I da budemo jasni – budućnost Bosne i Hercegovine i njenih naroda nije u rukama međunarodne zajednice. Ona je u vašim rukama. Period direktne međunarodne pomoći za svaki aspekt

političkog, socijalnog i ekonomskog života je već prošao.

BiH ima mnoge od institucija koje su joj potrebne kako bi ostvarila napredak u procesu evroatlantskih integracija (iako ne sve; još se moraju poduzeti veliki koraci npr. u oblasti odbrane, u oblasti reforme policije, kao i u pogledu činjenice da se Vijeće ministara učini potpuno funkcionalnim sa punim brojem ministarstava i odjela). Prioriteti socijalne i ekonomske politike BiH su jasno predloženi, u Razvojnoj strategiji te također u programu reformi koji dolazi sa procesom pristupanja Evropskoj uniji.

Ono što je sada potrebno jeste da vi djelujete.

Morate osigurati da institucije dovoljno dobro funkcioniraju kako bi podržale posao koji vi obavljate na općinskom nivou. U političkom smislu, morate podržati reforme koje će evroatlantske integracije iz forme zakonodavnog i administrativnog procesa pretočiti u sistematsko podizanje standarda života.

Morate osigurati da se put razvoja koji je sada otvoren ne blokira niti političkim taktiziranjem stranaka u vlastitom interesu, niti nestručnim donošenjem strategija.

Vi imate i mandat i sredstva da to uradite.

Mandat – jer ste na funkciju postavljeni direktnom, na demokratski način iskazanom voljom građana. Vi, načelnici, ste izabrani. I niko drugi.

Sredstva – jer imate snažnu platformu koja vam omogućava da se obratite i zvaničnicima i građanima BiH.

Ja ću učiniti što budem mogao da vam pomognem – ali apelirao bih na vas da, više nego na moju pomoć, računate na vašu vlastitu snagu.

Te snaga je izuzetna – i više nego što to mnogi od vas i uviđaju.

Dozvolite mi da pomenem neke od stvari koje su hitno potrebne Bosni i Hercegovini.

Bosni i Hercegovini je potreban sistem fiskalne raspodjele koji nagrađuje rad. Radna grupa za fiskalnu održivost koju su tri ministra finansija uspostavila početkom ove godine trenutno analizira relativnu efikasnost različitih nivoa vlasti.

Morate osigurati da zasluge općina budu jasno vidljive.

Morat će se desiti racionalizacija; toliko je jasno, jer jednostavno rečeno nema dovoljno gotovine. Ali ta smanjenja moraju biti na pravim mjestima – mjestima gdje je pružanje usluga loše, gdje je administracija neproporcionalna, prevelika i neefikasna. Da li ovo opisuje vaš vlastiti nivo vlasti, ili neki od drugih nivoa vlasti?

Bosni i Hercegovini je hitno potrebno investiranje u nova radna mjesta. Šta treba da uradite u vašoj općini kako biste privukli takve investicije? Da li su investitori izvan granica BiH, ili čak izvan vašeg najužeg regiona, upoznati sa prilikama koje postoje na vašem području? Da li imate predano osoblje čiji je zadatak da uspostave veze sa potencijalnim investitorima – na odgovarajućem jeziku? Ukoliko ste nezadovoljni radom organa vlasti BiH u pogledu privlačenja stranih investicija, šta poduzimate u vezi sa tim?

Pitam se koliki broj vas radi u oblastima gdje bi se poljoprivredna proizvodnja i zapošljavanje mogli značajno poboljšati da je BiH u mogućnosti da izvozi više svojih poljoprivrednih proizvoda? Ta povećanja u izvozu se neće desiti dok ne bude postojala doslijedna bh. trgovinska politika, poduprta u potpunosti funkcionalnim institucijama koje će izdavati certifikate kao što su Ured za veterinarstvo i državna Fitosanitarna agencija. Smatram da ovo u dovoljnoj mjeri ukazuje na činjenicu da će se efekti strategije evropskih integracija, što uključuje i to da se Vijeće

ministara i ministarstva u njegovom sklopu u potpunosti osposobe i budu funkcionalna, osjetiti u samom središtu općinskih poslova. Morate uraditi sve što je moguće kako biste osigurali da učinak ove strategije bude optimalan na općinskom nivou.

Postoje i druga pitanja, na primjer

- provedba zakonske regulative o upravljanju preduzećima donesene prošle godine kako bi se unaprijedilo poslovno okruženje i privukle investicije koje će otvoriti nova radna mjesta;
- donošenje Zakona o obligacionim odnosima koji će osavremeniti način na koji poslujemo u BiH i dovesti nas u glavne trgovinske tokove u Evropi;
- rješavanje stanja u preduzećima u sektoru javnih usluga tako da cijene telefonskih usluga, vodosnabdijevanja i električne energije koje plaćaju preduzeća i pojedinci u vašim općinama budu svedene na konkurentne stope;
- uvođenje jasne strategije u oblasti transporta koja će omogućiti sistematsko unapređivanje putne i željezničke mreže; i
- donošenje statuta za Javni RTV servis koji je multikulturalan i neovisan od političkih zloupotreba.

Sve ove stvari utiču na vaše općine, jer ako se one ne riješe na odgovarajući način (ako se riješe nestručno ili nepošteno) vaša najbolja nastojanja na općinskom nivou će biti dovedena u pitanje.

Općinska pitanja su državna pitanja; državna pitanja su općinska pitanja – a vi imate i mandate i sredstva da osigurate da rasprava o ovim pitanjima bude detaljna, da bude racionalna i otvorena.

Ja sam pomenuo samo jedan manji broj pitanja. Ono što bih želio da saznam jeste kako vi gledate na ova pitanja; da li se ova pitanja podudaraju sa pitanjima koja smatrate kranje

važnim u vašem vlastitom radu; i da li ste zadovoljni vašim mogućnostima da utičete na ovu raspravu vezanu za ova i druga pitanja.

Govorio sam kratko jer će za mene najkorisnija funkcija na ovom skupu biti da slušam i učim.

Hvala vam.